

Yazan: Michael Morpurgo

Türkçeleştiren: Arif Cem Ünver

Roman / 192 sayfa

11+ YAŞ / 6, 7 ve 8. SINIFLAR

Ana Temalar

İnsan Sevgisi, Aile Sevgisi, Birey ve Toplum, Dostluk

Temalar

Masumiyet, Sevgi, Cesaret, 1. Dünya Savaşı yılları, Aile, Kardeşlik bağları, Arkadaşlık, Hak ve özgürlükler, İnsan ilişkileri, İletişim

ÖDÜLLER

- 2003 Carnegie Madalyası Finalisti
- 2004 Whitbread Çocuk Kitapları Ödülü Finalisti
- 2004 Red House Çocuk Kitapları Ödülü
- 2005 Blue Peter Yılın Kitabı Ödülü
- 2005 Hampshire Kitap Ödülü
- 2008 Kaliforniya Genç Okur Madalyası

”Morpurgo, okurlarına ulaşmak konusunda uzmandır. Burada, unutulmaması veya affedilmemesi gereken olaylardan bahseder... Gerçekten inanılmaz.”

The Independent

KAYIP ZAMANLAR

“Herkes gitti ve ben nihayet yalnız kalabildim. Önümde uzun bir gece var ve bir saniyesini bile boşa harcamayacağım... Bu gecenin uzun, hayatım kadar uzun bir gece olmasını istiyorum...”

Zaman ilerlemektedir ve geçmişiyile ilgili hatırladığı her şey, Tommo’yu hayatını sonsuza dek değiştirecek olaya biraz daha yaklaştırmaktadır.

Birinci Dünya Savaşı’nın 100. yılında, içimizi ısıtırken acıtacak, kardeşliğin, aşkın, dostluğun ve cesaretin hikâyesi...

KİTABIN ÖZETİ

Thomas (kitapta sıklıkla geçen ismiyle “Tommo”) henüz küçük bir çocukken babasıyla ormana gittiği bir gün babasının ölümüne tanık olur. Oğlunun üzerine bir ağacın devrilmekte olduğunu fark eden babası, küçük Tommo’yu kurtarmak için kendi hayatını feda etmiştir. Tommo bu ölümle ilgili her zaman kendini suçlu hissedecek ve nasıl gerçekleştiğini kimseye itiraf edemeyecektir. Bu sırrı ne çok sevdiği iyi kalpli annesiyle ne içten içe âşık olduğu, arkadaşı Molly’yle ne bu aynı kıza sevgiyle bağlı olan gurur kaynağı ağabeyi Charlie’yle ne de masumiyeti ve pırlanta gibi bir kalbi taşıyan, zekâ geriliği olan diğer ağabeyi Koca Joe’yla paylaşabilir.

Molly, Charlie ve Tommo’nun çocukluk yılları birlikte geçer. Masumiyet ve sevginin iç içe geçtiği bu üç kişilik arkadaşlık, Molly ve Charlie için sevginin diğer yüzü aşkla buluşunca Tommo kendini dışlanmış hisseder. Öfkesine rağmen ne Charlie’ye duyduğu güven değişir ne de Molly’ye olan sevgisi...

Artık, çocuklukları boyunca Kurt Büyükanne ve kibirli Albay’dan gördükleri zulmün çok daha ötesindeki kötülöklere maruz kalacaklardır. Savaş acımasızdır, soğuktur, yalnızdır; kulakları sağır edecek bir bombanın uğultusunda, günbegün er arkadaşlarına veda etmek, Tommo’nun içini kemirmektedir. Dikbaşı, kendinden emin ve güler yüzlü ağabeyi Charlie’nin desteği ve dostluğuyla anlatması zor anılar biriktirir iki kardeş. Sağ salim eve, yuvaya, aileye ve sevgiye dönmek tek hayalleridir. Ama içlerinden yalnızca biri dönebilecektir yeni doğmuş küçük Tommo’ya babalık yapmaya...

Kayıp Zamanlar, Birinci Dünya Savaşı yıllarında haksızlığa uğramış cesur askerlerin yüzleşmek zorunda kaldığı zorluklara parmak basıyor. Aynı zamanda, merkezinde iki kardeşin arkadaşlığını da taşıyarak, derin bir sevgiyi yansıtıyor okuyucuya. Michael Morpurgo’nun samimi ve güçlü kaleminden çıkan bu romanla, Charlie gibi askerî infaz hükmü verilen 290 askerin yaşadıkları basılı ve görsel olarak vücut bulmuştur. Yazarın çoksatan bir diğer romanı Savaş Atı gibi, Kayıp Zamanlar da filme çekilmiştir.

MICHAEL MORPURGO

Children’s Book Ödülü’nün sahibi Morpurgo 2003-2005 yılları arasında Çocuk Edebiyatı Elçiliği yapmış, dünyanın en ünlü çocuk ve gençlik kitapları yazarıdır. Pek çok dile çevrilen 100’ün üzerinde kitabı vardır. Savaş yıllarını İngiltere’de geçiren Morpurgo, öğretmenlik yaparken yazar olmaya karar verdi. Kitaplarından beşi filme alındı, ikisi televizyon dizisine uyarlandı. Çocuk edebiyatının elçilerinden sayılan Morpurgo, Booktrust Okuma Teşvik Vakfı’nın Onursal Başkanı seçildi. Kitapları; Smarties, Whitbread (Costa) gibi önemli ödüllere layık görüldü.

SINIF ETKİNLİKLERİ

Öğrencilere demokratik ve barışçıl olan ile olmayan iki ortamın karşılaştırıldığı drama/skeç çalışması yaptırılabilir.

Film şeridi oluşturma: Kurgusal bir metin verilerek öğrencilerden metinde geçen olayları kronolojik bir sıraya koymaları ve bu olayları resimlemeleri istenir. Resimler bir film şeridi hâlinde sıralanır (MEB tarafından, “6.7. 8. sınıf Türkçe-Okuma” ortak kazanımlarından 2.12. ile ilişkilendirilmiş etkinliktir).

“Canlanan Hikâyeler”: Öğrencilerden biri beğendiği bir hikâyeyi seçer. Kendisini hikâyedeki şahıs veya varlık kadrosundan birinin yerine koyar. Hikâyenin konusuna ve canlandırdığı şahıs veya varlığın özelliğine uygun kostüm giyerek sınıf ortamında kendi bakış açısından hikâyeyi anlatır (MEB tarafından, “6.7. 8. sınıf Türkçe- Dinleme/İzleme” ortak kazanımlarından 2.21. ile ilişkilendirilmiş etkinliktir).

“Duyguyu Tahmin Et!”: (Romandan) Bir cümle farklı ses tonlarında kaydedilerek öğrencilerden hangi duyguyu yansıttığını bulmaları istenir (MEB tarafından, “6.7. 8. sınıf Türkçe-Okuma” ortak kazanımlarından 2.21. ile ilişkilendirilmiş etkinliktir).

Savaşın bireyler üzerindeki etkilerini tartışınız.

Akraba veya aile dostlarınızdan savaş yıllarına tanıklık etmiş biri var mı? O günlerde yaşadıklarını bir kompozisyon veya röportaj aracılığıyla anlatınız.

İLİŞKİLENDİRİLEN KAZANIMLARDAN BAZILARI:

6. SINIF-TÜRKÇE

Sözlü İletişim

T6.1.8. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.

Okuma

T6.2.2. Metnin nesnel bir özetini yapar.

T6.2.6. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.

T6.2.8. Metinde cümlenin, bölümün, sahnenin veya dörtlüğün metnin bütünü ile nasıl ilişkilendirildiğini ve olay akışına nasıl katkı sağladığını analiz eder.

6. SINIF-SOSYAL BİLGİLER

Demokrasinin Serüveni, Kazanım 4. Tarihsel belgelerden yola çıkarak insan haklarının gelişim sürecini analiz eder.

7. SINIF-SOSYAL BİLGİLER

Birey ve Toplum - İletişim ve İnsan İlişkileri

1. İletişimi, olumlu olumsuz etkileyen tutum ve davranışları fark ederek kendi tutum ve davranışlarıyla karşılaştırır.

2. İnsanlar arasında kurulan olumlu ilişkilerde iletişimin önemini fark eder.

Ülkeler Arası Köprüler

3. Küresel sorunların çözümlerinin yaşama geçirilmesinde kişisel sorumluluğunu fark eder.

4. Düşünce, sanat ve edebiyat ürünlerinin, doğal varlıkların ve tarihi çevrelerin ortak miras ögesi olarak yaşatılmasında insanlığın sorumluluğunun farkına varır.

8. SINIF-VATANDAŞLIK

6.1. Hak, özgürlük ve sorumluluk arasındaki ilişkiyi fark eder.

6.2. Hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği durumlara ilişkin demokratik çözüm önerileri geliştirir.

7 VE 8. SINIF ORTAK KAZANIMLAR, TÜRKÇE

Okuma:

2.6. Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.

2.7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.

2.8. Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder.

2.9. Metindeki amaç-sonuç ilişkilerini fark eder.

2.10. Okuduklarındaki örtülü anlamları bulur.

2.12. Okuduklarını kendi cümleleriyle, kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.

2.21. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.

2.24. Metnin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.